

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

21 april 2026

Eindtermijn**Onderwerp**

Evaluatie waterbeleid Beleidsdoel 5.3, 'Leven met Water'.

Advies

1. Vast te stellen het evaluatierapport waterbeleid Beleidsdoel 5.3, Leven met Water;
2. Vast te stellen de GS-Brief aan Provinciale Staten over de evaluatie beleidsdoel 5.3, Leven met Water.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting inzake het vaststellen van het evaluatierapport waterbeleid.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Eindrapport evaluatie van het waterbeleid beleidsdoel 5.3, Leven met Water provincie Zuid-Holland;
- Reactie externe deskundige op de evaluatie beleidsdoel 5.3, Leven met Water;
- GS brief aan PS over de evaluatie beleidsdoel 5.3, Leven met Water.

1 Toelichting voor het College

Van oktober 2025 tot februari 2026 is er een beleidsevaluatie uitgevoerd van beleidsdoel 5.3, 'Leven met Water'.

Beleidsbeoordelingen zijn wettelijk verplicht en dragen bij aan transparantie en beleidsverbetering. Op grond van artikel 217a, eerste lid, van de Provinciewet hebben Provinciale Staten (PS) regels vastgesteld in de Verordening beleidsbeoordelingen Provincie Zuid-Holland. Conform de toezegging van Gedeputeerde Staten (GS) wordt nieuw beleid na twee jaar geëvalueerd en bestaand beleid ten minste eens per vier jaar. Evalueren is een cruciaal onderdeel van de verantwoording van beleid, ondersteunt het leren binnen de organisatie en levert signalen op voor het eventuele bijsturen van beleid.

Met deze beleidsevaluatie is in beeld gebracht hoe beleidsdoel 5.3 Leven met Water tot nu toe heeft gefunctioneerd in beleid en praktijk – in termen van doeltreffendheid en doelmatigheid – en waar versterking mogelijk is. In deze beleidsevaluatie is zichtbaar gemaakt hoe de bestaande beleidskeuzes – 'Waterveiligheid en wateroverlast', en 'Waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid' – bijdragen aan effectief, integraal en uitvoerbaar beleid. Daarnaast zijn aanbevelingen gedaan waarin is aangegeven welke verbeteringen nodig zijn om dit beleid effectief te realiseren, onder meer op het gebied van doelen, inzet van middelen, uitvoerbaarheid, monitoring en governance.

De evaluatie is gebaseerd op documentanalyse, verkennende gesprekken met de provincie over waterveiligheid en -overlast, waterkwantiteit en waterkwaliteit, een schriftelijke uitvraag onder externe partners over de samenwerking en percepties over het waterbeleid, en verdiepende gesprekken over ervaringen en opvattingen rondom de uitvoering van het waterbeleid.

Bevindingen

Uit de evaluatie volgt dat de opgaven op het gebied van water groot en uitdagend zijn. De doelen die de provincie heeft gesteld zijn ambitieus, soms niet duidelijk gedefinieerd en daardoor niet altijd goed meetbaar. Desondanks geeft de beschikbare informatie wel een beeld van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het waterbeleid. De evaluatie concludeert dat het aannemelijk is dat de provincie met het beleid voor water voortgang heeft geboekt op de doelen. Tijdens de evaluatieperiode zijn het budget en het aantal fte's aanzienlijk verhoogd, waardoor de beschikbare capaciteit nu beter aansluit bij de omvang en urgentie van de opgaven.

In de brief kunt u lezen dat de provincie haar wettelijke taken op het gebied van water goed uitvoert. Tegelijkertijd is er veel waardering van de samenwerkingspartners voor de verbinding en het faciliterende werk van de provincie rondom het werken met de ambities. Met name de actieve deelname van de provincie aan de Deltaprogramma's wordt door samenwerkingspartners als erg waardevol gezien. Echter, is deze voortgang nog niet op alle onderdelen toereikend om te kunnen spreken van een toekomstbestendige situatie. De toegenomen aandacht voor samenhang tussen beleidsterreinen in relatie tot overkoepelende doelen moet worden voortgezet. De evaluatie concludeert ook dat aandacht voor waterdoelen binnen ruimtelijke afwegingen toeneemt en ziet ruimte om het principe van 'water-sturend' nog zwaarder te laten wegen in beleidskeuzes.

Aandachtspunten Gedeputeerde Staten

De beleidsevaluatie beslaat de periode maart 2022 tot en met juli 2025 en is uitgevoerd tussen oktober 2025 en februari 2026. Daarnaast heeft een onafhankelijk deskundige, dr. Jitske van Popering (Directeur GouvernEUR impact centrum van de Erasmus Universiteit Rotterdam), meegekeken op de methodologische kwaliteit en het evaluatieproces. Dit is een wettelijke verplichting. Hiervoor hebben drie gesprekken plaatsgevonden gedurende het opstellen van de evaluatie. Haar reactie is bijgevoegd.

Doordat in de beleidsvorming voortdurend wordt gereflecteerd en geleerd, is een deel van de aanbevelingen al verwerkt in de beleidsteksten voor de Herziening van het Regionale Waterprogramma. Waar dit nog niet het geval is, worden de aanbevelingen meegenomen in de volgende herzieningen.

De digitale toegankelijkheid van het document en de opmaak in het format van provincie Zuid-Holland worden verzorgd na de vaststelling van de beleidsevaluatie door GS.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: 0
Programma	: Ambitie 5: Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op grond van artikel 217a van de Provinciewet verrichten Gedeputeerde Staten periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffend van het gevoerde bestuur. In de Verordening beleidsevaluaties hebben provinciale staten aanvullende regels gesteld waar het onderzoek aan moet voldoen. De kwaliteitseisen van het onderzoek zijn vastgelegd in artikel 3 van deze verordening. Het onderzoek moet duidelijk maken welk beleid is onderzocht, de vraag beantwoorden of het beleid doelmatig en doeltreffend en de onderzoeksmethode moet valide en betrouwbaar zijn. Het rapport moet inzicht geven in de gebruikte evaluatiemethode en de conclusies moeten worden onderbouwd door onderliggende bevindingen. Bij de uitvoering wordt minimaal één onafhankelijke deskundige betrokken en rekening gehouden met rapporten van de rekenkamer. Gedeputeerde Staten dienen jaarlijks verslag uit te brengen over het uitgevoerde onderzoek in het daaraan voorafgaande jaar.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er heeft geen voorafgaande besluitvorming plaatsgevonden.

3 Proces

De evaluatie wordt ter kennisname aan Provinciale Staten aangeboden.

4 Participatie en rolneming

Niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Niet van toepassing.